

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7P/4/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313205664
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5313205664.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou vo veci starostlivosti o maloletého K. Y., J.. X.X.XXXX, bytom u matky, t.č. O. U., Y. X, G. - L. G., v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky S. Y.F., J.. XX.X.XXXX, G. H. XX a otca nebohého K. Y., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, A. Hlinku 8, Čadca, za účasti O. O. X. E., XXX XX H. X. XX, v konaní o vydanie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d' u j e ústavnú výchovu nad maloletým K. Y.F., J.. X.X.XXXX, t.č. predbežne zvereným vo výchove a starostlivosti zariadenia O. U., Y.J. X, XXX XX G. - L. G. na základe uznesenia Okresného súdu Čadca č. konania 4P/30/2013-33 zo dňa 20.3.2013.

II. Ústavnú výchovu n a r i a d' u j e v O. O. X. E., XXX XX H. X. XX, ktorému u k l a d á povinnosť výchovy a starostlivosti o maloletého.

III. Zariadenie O. U., Y. X, XXX XX G. - L. G. j e p o v i n n é odovzdať maloletého K. Y., J.. X.X.XXXX v mieste sídla O. O. X. E., XXX XX H. X. XX v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Matka S. Y., J.. XX.X.XXXX j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého K. Y., J.. X.X.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima, vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet O. O. X. E.O., XXX XX H. X. XX.

V. Žiadny z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predbežným opatrením - uznesením Okresného súdu Čadca číslo konania 4P/30/2013-33 zo dňa 20.3.2013, v spojení s opravným uznesením číslo konania 4P/30/2013-39 zo dňa 2.4.2013, predbežne, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, odňal maloletého K. Y., J.. X.X.XXXX zo starostlivosti matky S. Y.Č., J.. XX.X.XXXX, H. XX a zveril ho dočasne do výchovy a starostlivosti zariadenia O. U., Y. X, XXX XX G. - L. G.. Zároveň zaviazal matku platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet zariadenia O. U., Y. X, G. - L. G.. Predbežné opatrenie bolo nariadené podľa § 76 ods. 1 písm. a), b) OSP. Súd mal zato, že právo, ktoré má byť zabezpečené predbežným opatrením, je ohrozené. Za právo považoval právo a záujem spoločnosti na ochrane zdravia, života, zdravého vývoja maloletého dieťaťa. Tieto povinnosti nedokázala zabezpečiť matka, preto bolo nevyhnutné predbežne zveriť dieťa do náhradnej ústavnej výchovy. Dočasnosť súd limitoval do právoplatného rozhodnutia vo veci samej (§ 77 OSP). Naliehavosť predbežnej úpravy mal súd preukázanú dôkazmi, ktoré poskytol kolízny opatrovník, a to správou o realizácii opatrení čl. 3 spisu 4P/30/2013, správou SOŠ drevárskej o žiakovi čl. 5, záznamom zo dňa 15.10.2012 čl. 6, vyjadrením

psychológa čl. 7, správou obce o povesti čl. 8, záznamom o šetrení pomerov v inštitúcii čl. 9, oznámením školy čl. 10, 11, záznamom zo šetrenia v škole čl. 12, oznámením školy čl. 15, 16, záznamom zo šetrenia v inštitúcii čl. 17, evidenciou vymyškaných hodín čl. 18, 21, správou obce čl. 23.

Z uvedeného je zrejme, že na základe predbežného opatrenia bol maloletý zverený do diagnostického centra, pretože dôvodom bola naliehavosť riešiť výchovné problémy na strane maloletého dieťaťa, ktoré matka nedokázala zvládnuť.

Zároveň súd uznesením č. konania 4P/30/2013-43 zo dňa 15.5.2013 začal z úradnej moci konanie o vydanie výchovného opatrenia voči maloletému K. Y., J.. X.X.XXXX, teda z úradnej moci začal konanie vo veci samej podľa § 81 ods. 1 OSP.

Z vyjadrenia diagnostického centra čl. 13 spisu zo dňa 22.7.2013 vyplýva, že bol umiestnený maloletý z dôvodov záškoláctva, poruchového správania, fyzických atakov na matku, požívania alkoholických nápojov zo strany maloletého i zo strany matky.

Zo správy Q. H. čl. 16 mal súd zistené, že matka má trvalý pobyt v obci spolu s maloletými M. a K.. Je spoluvlastníčkou rodinného domu v podiele 1/32. V dome je voda, ktorá je pre poruchu odstavená. V dome je zavedená elektrická energia. Matka poberá dávky v hmotnej núdzi a aktivačný príspevok. Pracuje na 4 hodiny v aktivačných prácach. Počas práce je v triezvom stave, po obede ju možno vidieť pod vplyvom alkoholických nápojov. Zvládať výchovu maloletého Pavla sa jej nie vždy darilo.

Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 13.8.2013 uviedla, že v zariadení diagnostickom bola riešená výchovná stránka maloletého. Táto je doriešená a existujú už len sociálne dôvody na strane maloletého a v dôsledku toho obava, že maloletý sa vráti k pôvodnému spôsobu života, teda, že spätne by bolo nutné opäť riešiť výchovnú stránku, výchovné problémy s maloletým, pokiaľ nebude umiestnený v detskom domove. Taktiež uviedla, že maloletý má aj súrodencov vo veku 18 rokov. Ide o osoby, ktoré maloletý rešpektoval, pretože mu dohovárал. Tento brat má priateľku, ktorá na neho pozitívne vplyva, snaží sa dokončiť školu, chce žiť iným spôsobom života, a to aj za pomoci tety, u ktorej sa umyje a ktorá sa mu dá najesť. Kolízna opatrovníčka uviedla, že pokiaľ ide o tohto súrodencov, má zato, že sa zaradí do života pozitívnym spôsobom.

Matka maloletého na pojednávaní dňa 13.8.2013 uviedla, že Paľovi dohovárала, ale ju nerešpektoval. Uviedla, že má druhu, pivo si vypijú doma, po krčmách nechodia, nepije pravidelne. V poobedňajších hodinách ju mohli vidieť pod vplyvom alkoholu, ale normálne chodí, neváľa sa. Pripustila, že syn sa naje u tety, pretože u nej nemá pravidelne navarené. Vyjadrila súhlas s tým, aby ostal v detskom domove. V diagnostickom centre ho nebola navštíviť, nemá finančné prostriedky na takú cestu, ani mu netelefonovala. Keď telefonuje brat M. a chce dať matku k telefónu, K. zloží, nechce sa s matkou rozprávať, ale matka ho tam nedostala.

Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka zo dňa 12.8.2013 čl. 20 spisu, ktorý pravidelne sledoval výchovný vplyv diagnostického centra na správanie maloletého, uviedol, že K. od 11 rokov vyrastal v úplnej rodine. Bol tretie dieťa z troch súrodencov. Otec bol v ÚVTOS v Z. za znásilnenie a zabitie, pracoval v uránových baniach, požíval alkohol nadmerne. Táto skutočnosť mala vplyv na rodinné prostredie, a to v negatívnom smere. Otec zomrel v roku 2008. Matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, má základné vzdelanie, pracuje v obci na aktivačných prácach, poberá dávku v hmotnej núdzi a prídavok na jedno dieťa. Žije s druhom, navštevuje pohostinstvá. Bývajú v murovanom jednoposchodovom dome. Voda je pre poruchu odstavená, elektrická energia je pripojená. Staršia sestra D. Y. je plnoletá, žije v Prahe. Brat M. Y. žije v spoločnej domácnosti s matkou, je žiakom N. O. I. H. J. H., rovnako ako brat maloletý K. Y., ktorý je žiakom 1. ročníka, M. 2. ročníka. Maloletý K. bol záškolák, tvrdohlavý, nerešpektoval autoritu učiteľov, nemal vypestovaný návyk pravidelnej prípravy a dochádzky do školy. Má predpoklady k nadmernému užívaniu alkoholických nápojov. Matka sa v školskom roku 2012/2013 nezúčastnila na rodičovskom združení. Maloletý nikoho nerešpektuje, je drzý a fyzicky napáda matku. Fajčí, pije alkoholické nápoje, vulgárne nadáva aj matke. Z diagnostického centra napísal matke výhražný list, že ju zabije a že sa obesí. Maloletý K. v konfliktných situáciách reaguje podráždene, agresívne. V tom čase kolízny opatrovník doporučil, aby bolo pokračované vo výchovnom procese v O. U. L. G., aby výchovný proces splnil svoj účel.

Diagnostické centrum na čl. 22 spisu uviedlo, že doporučuje nariadenie ústavnej výchovy v O. O. X. S. vzhľadom k sociálnym dôvodom. Sociálna situácia maloletého doma je neuspokojivá. Matka i maloletý inklinujú k záhaľčivému spôsobu života, čo si vyžaduje neustálu kontrolu, pozornosť, mužský vzor a pochopenie a pochvalu.

Na základe uvedeného kolízny opatrovník dňa 27.9.2013 čl. 25 spisu navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť v O. O. X. E.O., H. X. XX z dôvodu, že sociálna situácia v rodinnom prostredí je neuspokojivá. Školu nenavštevoval aj z finančných dôvodov, inklinuje k záhaľčivému spôsobu života, rovnako ako matka a požívaniu alkoholických nápojov.

Z procesného hľadiska súd dňa 5.11.2013 konal v neprítomnosti O. U. G., ktoré sa ospravedlnilo (čl. 37) a v neprítomnosti matky, ktorá mala vykázané doručenie riadne a včas dňa 15.10.2013, neprítomnosť neospravedlnila, ani sa nedostavila.

Podľa § 44 ods. 1, 2, 3 písm. c) Zákona o rodine súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom. Prihliadol pri tom na záujem maloletého dieťaťa a sociálne pomery v rodine, ktoré neumožňujú riadnu starostlivosť nad maloletým zo strany matky a mohli by znamenať zvrátenie doteraz dosiahnutého výchovného procesu v diagnostickom centre.

V súlade s § 54 ods. 1 a nasledujúce Zákona o rodine súd skúmal a dospel k záveru, že nie je možné maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, pretože taká osoba, ktorá by zaručila jeho zdravý vývoj, v okolí neexistuje. Maloletý K. nikoho nerešpektoval a nedokázala ho zvládnuť ani matka, ani škola, ani brat. Taktiež dospel k záveru, že v nadväznosti na § 54 ods. 2 Zákona o rodine výchova maloletého je vážne ohrozená a narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, matka nedokázala zabezpečiť výchovu a bytové pomery a majetkové pomery sú nedostatočné. Maloletý má sklony k fajčeniu, požívaniu alkoholu, k hazardným hrám, nerešpektoval authority, bol záškolák, správal sa arogantne. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine citové väzby maloletého s bratom M. sú zachované, telefonujú si a brat M. je pre maloletého K. pozitívnym vzorom, čo nemožno povedať o matke, ktorá požíva alkohol, nevytvorila mu vhodné rodinné prostredie, aby mohol žiť spolu s matkou a spolu s bratom.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosti, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

V zmysle uvedeného súd má zato, že kolízny opatrovník bude pravidelne sledovať výkon ústavnej starostlivosti a pri zmene pomerov podá návrh na súd.

Vyživovacia povinnosť matky voči maloletému nezanikla vzhľadom k jej majetkovým pomerom a v nadväznosti na § 62 ods. 3 Zákona o rodine ju súd zaviazal platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, ktoré je podľa zákona o rodine považované za minimálne výživné, ktoré musí platiť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP súd o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie sa týka starostlivosti o maloleté deti (§ 81 ods. 1 OSP, § 176 ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.